

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Primær Sundhed
Holbergsgade 6
1057 København K

København, den 3. marts 2015

Vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om socialtilsyn (Øget kvalitet i alkoholbehandlingen)

Dansk Psykolog Forening takker for den tilsendte høring og muligheden for at afgive høringssvar. Foreningen har følgende kommentarer til lovforslaget.

Udvidelse af Socialtilsynet: Godkendelse af og tilsyn med alkoholbehandlingssteder

Dansk Psykolog Forening ser positivt på udvidelsen af socialtilsynenes virkeområde til at omfatte godkendelse og driftstilsyn med alkoholbehandlingssteder og kan i høj grad genkende behovet for en højere faglig kvalitetsstandard på tværs af kommunegrænser. Det gælder især, hvis de kommunale behandlingssteder skal være i stand til at implementere og udvikle en bedre alkoholbehandling med afsæt i national kliniske retningslinje for behandling af alkoholafhængighed, der er udgivet af Sundhedsstyrelsen. Den nationale kliniske retningslinje anbefaler blandt andet familieorienteret alkoholbehandling, rådgivning til pårørende og samtalebehandling til personer med alkoholafhængighed. Såvel den kliniske retningslinje som udvidelsen af socialtilsynets virkeområde til at omfatte alkoholbehandlingssteder er i Psykologforeningens øjne positive skridt i retning af anerkendelse af alkoholmisbrug som et psykosocialt problem. Det vil sige et problem, der består i mangfoldige faktorer, herunder borgernes familieforhold, arbejdsliv, psykiske tilstand og mestringsstrategier med videre.

Det er Psykologforeningens holdning, at en kvalitetssikring af alkoholbehandlingen bør omfatte krav om, at der er passende og tilstrækkelige psykologfaglige kompetencer til stede på det enkelte alkoholbehandlingssted. Hvis alkoholbehandlingsindsatsen skal ensartes og opkvalificeres fagligt, bør samtaleterapi og familieorienteret behandling varetages af en psykolog, da psykologer som eneste faggruppe er uddannet til at varetage terapeutiske og relationelle kompetencer, hvilket er afgørende for behandlingseffekten¹. Psykologen har yderligere den nødvendige faglighed til at arbejde med løbende afklaring, monitorering og

¹ Se blandt andet:

Luborsky, L., et al. (1985), *Therapist success and its determinants*. *Archives of General Psychiatry*, 42(6): p. 602-11. 62.

Najavits, M., P. Crits-Christoph, and A. Dierberger, *Clinicians' impact on the quality of substance use disorder treatment*. *Subst Use & Misuse*, 2000. 35(12-14): p. 2161-90.

vurdering af det enkelte forløb, hvilket er vigtigt i forhold til en målgruppe som ofte er præget af komplekse problemstillinger.

Endelig er psykologens kompetencer til at opspore og tage hånd om psykiske problemstillinger eller dispositioner afgørende i forhold til afdækningen af, hvorvidt der er sammenfaldende misbrug og psykisk lidelse. Denne screening er essentiel, da op mod halvdelen af personer med et alkoholmisbrug også har en psykiatrisk lidelse, der ubehandlet udgør en barriere for den samlede behandling af borgeren. Psykologens viden om emotionelle, personlighedsmæssige og psykopatologiske problemstillinger er således nødvendig for at yde en fagligt kvalificeret behandlingsplanlægning og eventuel viderevisitation til psykiatrien eller anden behandling.

Behandling af personoplysninger

Af lovforslagets nr. 16 hedder det:

"stk. 3. Sundhedspersoner, jf. (...), skal efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om borgere i behandling på alkoholbehandlingssteder af relevans for socialtilsynets driftsorienterede tilsyn."

Som Dansk Psykolog Forening forstår lovforslaget på dette punkt, betyder den nye bestemmelse, at sundhedspersoner fremover har pligt til at udlevere blandt andet personoplysninger, hvor retstilstanden i dag er, at sundhedspersoner kan vælge at udlevere personoplysninger.

Af bemærkningerne til lovforslaget vedr. dette punkt har foreningen bemærket sig, at socialtilsynene skal have de relevante oplysninger fra behandlingsstederne, samt at socialtilsynet skal tage konkret stilling til, hvilke oplysninger der er relevante. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvilke personoplysninger der kan antages at være relevante for socialtilsynenes tilsyn.

Med en pligtmæssig videregivelse af blandt andet personoplysninger kan foreningen oplyse, at psykologer, der er ansat ved alkoholbehandlingssteder, af etiske årsager ved påbegyndelse af behandlingen/ved den første kontakt vil være forpligtet til at oplyse klienten (borgeren) om, at de oplysninger, klienten måtte komme frem med under konsultationen, skal videregives på anmodning. Det er foreningens bekymring, at denne pligt til at videregive oplysninger vil medføre, at klienten i mindre grad vil være åben over for at komme med oplysninger - herunder relevante oplysninger til brug for psykologens behandlingsarbejde med klienten. Konsekvensen heraf kan være, at borgeren samlet set får et betydeligt ringere udbytte af behandlingen, fordi borgernes tillid til, at han eller hun frit kan dele eksempelvis skambetonede hændelser med psykologen og dermed få bearbejdet dem og udviklet alternative handlemønstre over for eksempel partner og børn, bliver svækket. Psykologforeningen anbefaler derfor, at psykologer ikke pålægges at bryde deres tavshedspligt vedrørende forhold, som borgeren har videregivet i forbindelse med det psykoterapeutiske arbejde.

Endvidere vil foreningen opfordre til, at der i lovtæksten eller i bemærkningerne nævnes eksempler på, hvilke oplysninger det kan være relevant at videregive til brug for socialtilsynenes tilsyn, således at det af bestemmelsen fremgår, at ikke alle (person)oplysninger skal videregives, men kun relevante oplysninger. Opgaven med konkret at præcisere hvilke oplysninger, der skal videregives, påhviler socialtilsynene, således som det også fremgår af bemærkningerne.

Tilpasning af kvalitetsmodellen

Dansk Psykolog Forening mener, at de temaer, der indgår i den eksisterende kvalitetsmodel på det sociale område alle er relevante for godkendelse af og driftstilsyn med alkoholbehandlingssteder. Der foreligger således et godt grundlag for det videre arbejde med tilpasning af kvalitetsmodellen.

Psykologforeningen ser frem til at følge udviklingen af den faglige kvalitet på behandlingssteder, der behandler personer med alkoholproblemer og kommer meget gerne med yderligere faglige input til tilpasningen af kvalitetsmodellen for godkendelse og driftstilsyn.

Med venlig hilsen

Eva Secher Mathiasen

Formand, Dansk Psykolog Forening

